

Ни две године након уласка у пуноправно чланство Европске Уније свакодневни живот у Бугарској се није битније побољшао. Политичке реформе, које су у овој земљи спровођене у транзиционом периоду 1989-2007. нису дале очекиване резултате. Бројне критике на рачун бугарских политичара и странака готово непрекидно стижу како од бриселске бирократије, тако и од разочараних грађана. Стиче се утисак да су политичке и економске реформе само „окрзнуле“ окошталу, корумпирану и криминализовану државну структуру, наслеђену из времена Тодора Живкова, која неокрњена и даље гуши сваки покушај примене начела владавине права и конкуренције на слободном тржишту. Бугарска је формално демократска држава: она има демократски изабраног председника и владу, која ужива парламентарну већину у демократски изабраном Собрању. Па ипак, начело народне суверености није доследно примењено. Најважније бугарске политичке институције (централне и локалне) се мање-више налазе под контролом нове класе „бизнисмена“, регрутованих из комунистичке Службе државне безбедности, који брутално и без пардона онемогућавају конституисање модерног државно-правног концепта, заснованог на владавини права и политичкој одговорности. То се најбоље може видети на примеру правосуђа и управе града Софије, који се гуше у корупцији, неефикасности и тромости. Градоначелник Софије Бојко Борисов је човек сумњиве прошлости. Некада је био каратиста и шеф обезбеђења Тодора Живкова и престолонаследника Симеона II. Након тога, окренуо се „бизнису“ оснивајући разна предузећа са људима из света подземља попут Младена Михалева и Румена Николова. Претпоставља се да је у многим „пословним подухватима“ Борисов зарадио огроман новац, служећи се подмићивањем и политичким везама. У периоду 2001-2005. служио је као државни секретар у Министарству унутрашњих послова у рангу генерала. Године 2006. основао је конзервативну странку ГЕРБ, која је наредне године освојила највише гласова на изборима за Европски парламент. Међутим, Борисов није њен председник. Он више делује као човек из сенке, док је њен формални вођ Цветан Цветанов, иначе заменик градоначелника Софије. Оно што је најважније је чињеница да је Бојко Борисов најозбиљнији кандидат за премијера нове бугарске владе, која би након следећих избора требало да замени актуелну социјалистичку владу Сергеја Станишева. Овај пример најбоље показује колико је спрега између политике и подземља у Бугарској и даље јака.

Стиче се утисак да је свакодневни живот у Бугарској много боље функционисао пре три године, тачније 2006, када се Европска комисија још увек обзиљно двоумила да ли да у своје пуноправно чланство прими Румунију и Бугарску 2007. Бугарске политичке институције су настојале да докажу како је њихова земља испунила све неопходне

политичке и економске услове да би коначно ушла кроз рајска врата у „чоколадно царство“. И заиста, Софија је тада била много чистија него данас (бар њен централни део), градски превоз је много боље функционисао, а обични Бугари су зрачили неком посебном врстом оптимизма. Све њихове активности, сав њихов труд био је усмерен само на један циљ: на улазак Бугарске у Европску Унију. И стварно многи бугарски грађани су били максимално активни. Остваривали су надљудске напоре, како би се остварила та толико велика жеља. Водећи политичари су их храбрили, подстицали и уливали им наду. Обећавали су им да ће чланство у Европској Унији само по себи решити све проблеме. Данас, две године касније, Бугарска је суморна и тужна земља. Софија више није толико чиста, градски превоз је неупоредиво лошији, на лицима Бугара нема више оног оптимизма. Нема више ни оне енергије која се пре две године на сваком кораку могла приметити. Као да је с формалним уласком у Европску Унију Бугарска завршила сав свој посао, па може мало и да одахне. Утисак је да је дигла руке од наставка модернизације и да се после напорног „транзиционог такмичења“ с другим бившим комунистичким државама, „вратила себи“, својим добрим старим навикама и манирима.

Феномен звани „Атака“

Посебан феномен на бугарској политичкој сцени представља странка „Атака“ („Напад“). Реч је о ултранационалистичкој и расистичкој странци која промовише идеју о обнови „Санстефанске Бугарске“, распирјујући истовремено мржњу према Турцима и Ромима. Њен председник је популистички вођ Волен Сидеров, иначе вешт политичар и демагог, који је стекао огромну популарност на таласу огромног незадовољства „малог“ човека, због транзиционог хаоса, бахатости недодирљивих политичара, системске корупције у државним органима, приватизационе пљачке и доминантног осећаја опште правне несигурности. „Атака“ углавном привлачи слабо образоване људе, заправо лумперпролетаријат као највећег губитника транзиције. Њени гласачи су претежно отпуштени радници из некадашњих гиганата тешке и хемијске индустрије, који су – мимо сваке економске логике – ницали у Бугарској за време комунизма по совјетском узору. У суштини безнадежни губиташи, ови индустријски комплекси нису успели да преживе економску трансформацију предузећа, прелазак на тржишну привреду и приватизацију, претежно „буразерско-клановског“ типа. Отуд се огроман број индустријских радника - некадашњих узданица Комунистичке партије Бугарске - одједном нашао на улици, постајући лак плен за лукавог популисту Сидерова. Својом ултранационалистичком идеологијом и изливима расистичке мржње према турском и ромском становништву у Бугарској, Сидеров је привукао масе ових очајника који су изгубивши све, смисао свог живота још само могли да пронађу у бесконачном испијању дволитарских пивских боца и у миту о историјској величини и изразитој супериорности бугарске над осталим европским нацијама. О томе постоје бројне књиге и брошуре, углавном написане од стране псеудоисторичара, које представљају веома популарну и тражену литературу. Један од њих, Божидар Димитров, прославио се по „научно

заснованој књизи о Бугарима као најстаријем европском народу у издању софијског универзитета „Свети Климент охридски“. Реч је о књизи „Бугари први Европљани“, коју је аутор помпезно представљао и пред ТВ камерама (очигледно је у питању бугарски пандан Олги Пјановић-Луковић и њеној књизи „Срби народ најстарији“).

У таквој социјално-економској, политичкој и интелектуалној клими настала је „Атака“, која има сва обележја једне полувојне организације са јасном хијерархијском структуром и гвозедном дисциплином. То се на најбољи начин може видети на њеним политичким митинзима, који делују застрашујуће. Они подсећају на средњовековне шпанске инквизиције у којима маса одушевљено ликује док свештеник осуђује јеретика на смрт спаљивањем. Тако је на национални празник Бугарске 3. марта 2006. одржан велики митинг „Атаке“ на тргу испред велелепне цркве Александра Невског, на који су дошли чланови и симпатизери ове странке из читаве Бугарске. Најпре је Волен Сидеров одржао „јавни час“ из бугарске историје, да би потом представио све своје сараднике. Током митинга отворено се позивало на линч и смрт припадника турске и ромске националности („Смрт на Турците!“, „Смрт на Циганите!“, „Турците под ножа!“). У томе су посебно предњачили шефови месних одбора странке оних градова и села, у којима живи мешовито бугарско, турско и ромско становништво. Нарочито се „истакао“ шеф одбора у Момчилграду, који је обећао да ће протерати све Турке из свог града. Док је „свечано“ обећавао окупљеној маси да ће испунити ову „мисију“, она је одушевљено све то одобравала. Утицај Волена Сидерова и његових партијских другова на политичкој сцени је био толико снажан, да је и директор Историјског института Бугарске академије наука Георги Марков у једној ТВ емисији апеловао на Бугаре да не подлежу слаткоречивој манипулацији Волена Сидерова, која би их могла одвести право у катастрофу. Апел овог угледног бугарског историчара није сасвим уродио плодом пошто је на последњим председничким изборима октобра 2006. Сидеров ушао у други круг заједно с актуелним председником Георги Првановим. Захваљујући комплетној мобилизацији свих „европских“ политичких снага, Сидеров је био поражен. Све ово много више говори о слабости бугарских политичких и економских реформи него о снази једног ноторног демагога и популисте. Убрзо после тога, Бугарска је ушла у пуноправно чланство Европске Уније.

Још један митинг „Атаке“ одржан је 19. фебруара ове године на дан погубљења бугарског револуционара Васиља Левског (1837-1873). Митинг је одржан у самом срцу Софије, на тргу који је назван по овом истакнутом борцу за слободу Бугарске. Овога пута митинг није био толико посећен као пре три године али то није отупило оштрицу упућених политичких порука. И на овом митингу су доминирале поруке упућене турском становништву у Бугарској, али и самој Републици Турској. Волен Сидеров је јасно поручио тој држави да никада неће постати чланица Европске Уније пошто ће је Бугарска у томе увек одлучно спречавати („Турција никога в Европските Союз“). Још је затражено званично извињење турске владе због „насилног погубљења бугарског јунака Васиља Левског“ као и надокнада целокупне штете коју је Турска нанела

Бугарској у периоду од рата за ослобођење и независност до међународног признања Бугарске 1877-1908. Могло се приметити да су и обични пролазници, који су се ту случајно затекли, отворено или пасивно поздрављали готово све изречене поруке и захтеве. То су чинили и малобројни припадници полиције, који су наглед незаинтересовано ћаскали и посматрали митинг. На свако помињање „турске мафије“ (у значењу турског становништва у Бугарској и саме Републике Турске), што су окупљене присталице готово увек дочекивале са снажним концертном звиждука и негодовања, присутни полицајци су се углавном иронично смешкали, стављајући до знања да се и они слажу са овим захтевима „Атаке“. Оно што је значајно је да ниједан значајан политички фактор (странка или неваљдина организација) није јавно осудио овај „говор мржње“, како се он помодно назива у транзиционој Србији.

□ „Поносите“ улице Благојевграда

Стотинак километара јужно од Софије, у срцу Пиринске Македоније лежи Благојевград, некада Горња Цумаја. Ова живописна варош је данашњи назив добила после Другог светског рата по вођу Бугарске радничке социјал-демократске странке (тачније њене фракције тзв. „тесних социјалиста“, која се залагала за доследну примену марксистичке доктрине) Димитру Благојеву (1856-1924). Благојевград као урбана средина нимало не заостаје за Софијом. Има два универзитета: државни универзитет „Неофит Рилски“ и „Амерички универзитет у Бугарској“, који представља образовно-научну јединицу Централно-европског универзитета у Будимпешти. Другим речима, овај универзитет, који је смештен у импресивну зграду некадашњег обласног комитета Комунистичке партије Бугарске за Пиринску Македонију, јесте основан под непосредним покровитељством америчког пословног магната Џорџа Сороса. На овом универзитету осим бугарских, студирају и бројни страни студенти претежно из балканских али и других земаља (из Кине, Вијетнама и сл). У старом делу Благојевграда у којем је очуван већи број традиционалних бугарских кућа, још се налази и центар Пиринске митрополије Бугарске православне цркве. Недалеко одатле уздиже се велики споменик посвећен Гоцету Делчеву (1872-1903), „чувеном бугарском револуционару и патриоти“.

Још од пада комунизма највећи политички утицај у Благојевграду има странка ВМРО – СМД (Савез македонских друштава). Формално гледано, она нема никакве везе са истоименом владајућом странком премијера Николе Грујевског у БЈРМ. Ова бугарска ВМРО је 1990. отворено нагласила да она само наставља рад предратне политичке организације истог имена и да баштини њену политичку идеологију а посебно идеје и активности њеног вођа Ивана Ванче Михаилова (1896-1990), који је остао запамћен по организовању бројних терористичких акција на подручју некадашње вардарске бановине у Краљевини Југославији. Први председник обновљене ВМРО је био македонски емигрант Димитар Гоцев, који се са својом породицом населио у

Благојевграду 1961. У Софији је дипломирао историју на Филозофском факултету Универзитета „Свети Климент охридски“. Захваљујући својим чланцима и књигама о бугарском карактеру вардарске Македоније, врло брзо је постао миљеник још једног македонског емигранта Венка Марковског, који га је у време Тодора Живкова увео у високе бугарске научне кругове. Тада је Гоцев постао члан Историјске секције Бугарске академије наука. По обнављању рада бугарске ВМРО, Гоцев је успоставио тесне везе са сестринском странком ВМРО-ДПМНЕ у Скопљу, те са вођом ХДЗ и председником Хрватске Фрањом Туђманом. Тако је почетком деведесетих година XX века обновљено традиционално политичко савезништво између ВМРО и идеолога тзв. Хрватског државног права, започето још 1929. Темеље ове сарадње ударили су вођ франковаца и усташког покрета Анте Павелић и вођ терористичке ВМРО Ванчо Михаилов, у циљу рушења Краљевине Југославије и формирања независне Хрватске (у њеним тзв. природним и историјским границама) и припајања вардарске Македоније и делова јужне Србије (околина Врања) Бугарској. Обојица су били велики симпатизери сила „Осовине“ (главне потписнице Тројног пакта) и њиховог политичког устројства. У својим меомарима Ванчо Михаилов одаје почаст Павелићу као свом блиском пријатељу и „државнику“ и велича 10. април, дан када је „хрватски народ стекао слободу“, прогласивши НДХ (И. Михайлов, „ВМРО“. Македонија – Швајцарија на Балканите, Софија, 1993). Михаилов је био организатор бројних наоружаних група, које су долазиле из Бугарске и изводиле разне терористичке акције и саботаже, претежно у вардарској Македонији али и унутрашњости Југославије. На концу, усташе и ВМРО су уз помоћ фашистичког блока земаља, организовале атентат на краља Александра у Марсељу 1934. када је смртно страдао и француски министар спољних послова Луј Барту. Атентатор на суверена Југославије је био активиста ВМРО Владо Черноземски (1897-1934) кога је на лицу места погубила француска жандармерија после извршеног задатка. Иронијом судбине, а захваљујући активностима странке ВМРО – СМД у градској скупштини Благојевграда, ова два „поносита борца за слободу бугарског народа у Македонији“ Иван Ванчо Михаилов и Владо Черноземски добили су своје улице.

Али то није све. Своје улице су добили и други бугарски „јунаци“ и „национални радници“, углавном познати по тероризму или злочинима над Србима. Једна од најлепших улица у Благојевграду, дивна променада која својим изгледом доста подсећа на Кнез Михаилову улицу, припала је војводи Тодору Александрову (1881-1924). У време Младотурске револуције 1910, Александров је ушао у ЦК ВМРО, који је организовао бројне атентате у источном делу Вардарске Македоније. Током балканских ратова активно је учествовао у борбама, позивајући комитске чете да уништавају све што је српско у Македонији, да би на Ускрс 1915. учествовао у заузимању Валандова (варошица у југоисточној Македонији) у којем је извршен покољ над великим бројем српских чиновника, војника и официра. Коначно, када је аустро-угарска војска заузела Србију, Тодор Александров је у Нишу присуствовао сусрету бугарског краља (цара) и немачког кајзера, и том приликом примио високо немачко војнао одликовање. Чувени швајцарски криминолог Арчибалд Рајс је после рата објавио списак ратних злочинаца, чланова ВМРО, међу којима је на првом месту (уз војводу Александра Протогерову) био и Тодор Александров (Ђ. Васиљевић, „ВМРО“. Завера против Србије, Београд, 1991). Даље, улицу је добила и животна сапутница Ванче Михаилова Мелпомена Менча Карничева (1900-1965). И Карничева је била чланица екстремног крила ВМРО. Остала је запамћена по томе што је извршила

атентат на Тодора Паницу (1876-1925) у Бечу, иначе вође умереног крила ВМРО, због тога што се залагао за споразум са владом Краљевине СХС о тзв. македонском питању, и због тога што се сувише приближио Коминтерни. На крају, улицу у Благојевграду је добила и чланица ВМРО Мара Бунева (1902-1928). И она се прочула по тероризму. По налогу централе из Софије, Бунева је извршила атентат на референта скопске области Велимира Прелића 1928, након чега је починила самоубиство. У својим мемоарима Ванчо Михаилов јој је одао признање за овај „херојски“ акт, нагласивши како је он дубоко обезглавио „српску окупаторску управу“ у Македонији.

Чини се да је сваки коментар сувишан после набрајања свих ових чињеница. Нити Бугарској, нити Европској Унији, па ни Сједињеним Америчким Државама не служи на част, што су сви ови терористи и злочници добили своје улице у „европском“ и „Соросовом“ Благојевграду, граду „отвореног срца“ и „међународних пријатељстава“. У граду у којем је отворен Амерички универзитет, чији се оснивач толико позива на принципе либерализма, људских права, демократије и отвореног друштва, доказани злочници, симпатизери Хитлерове идеологије и сарадници сила Осовине уживају велики углед и почести. Каквог ли парадокса!? Да ли Брисел и Вашингтон уопште знају за све ове чињенице? Чак и ако не знају њихова одговорност није ништа мања него одговорност бугарских власти. Ако Европска Унија и САД држе до свог угледа као политичке заједнице чије су вредности утемељене на борби против нацифашизма и сваког облика тероризма, морале би да реагују и упозоре Бугарску.

Без обзира на то, једна ствар се не може заобићи. Мора се поставити питање српској дипломатији да ли је она упозната с овим и шта заправо она ради. Мора се упутити питање амбасади Србије у Софији зашто није упућена макар протестна депеша због тога што се српским крвницима, терористима и непријатељима Србије указује оволика почаст. Овакав чин градске скупштине Благојевграда дубоко вређа осећања Срба, а посебно оних који знају шта се све догађало у јужној Србији и Македонији за време Првог светског рата, између два светска рата и током Другог светског рата под покровитељством терористичке ВМРО. Ту не би требало да буде узмицања јер би у том случају Срби ставили до знања да им није стало до свог људског достојанства. У питању је образ и углед државе и због тога би ово питање требало расправити са бугарским властима. То је потребно и због тога да би се још више унапредили иначе срдачни односи (чак и после бугарског признања независног Косова) између Србије и Бугарске и њихових, по много чему блиских народа.

Поуке за Србију из бугарског случаја

Циљ овог текста није да оцрни или понизи Бугарску, нити да науди њеном угледу у Србији. Он само покушава да докаже да је Бугарска једно веома противречно друштво са бројним слабостима, али и неким добрим странама, и да њено политичко искуство може да буде од велике користи за Србију. Прво, Бугарска се није суштински променила у односу на њен комунистички период. Њено државно здање има само демократску фасаду, док је друштво у суштини и даље веома тоталитарно, уоквирено нереконструисаном или слабо реконструисаном државном администрацијом, која је у свом највећем делу под контролом корумпираних политичара, посредно или непосредно повезаних с подземљем. То значи да политичке и економске реформе у Бугарској нису оствариле свој прави циљ, а то је отворено, демократско друштво засновано на народној суверености, људским правима, владавини права, подели власти и тржишној привреди. Па ипак, у Бугарској не мањка националне дисциплине. Када су државни интереси у питању све значајне странке и невладине организације редовно постижу консензус, што је за сваку похвалу. Захваљујући томе, али и геополитичким интересима западних сила Бугарска је 2004. примљена у НАТО алијансу, а три године касније и у Европску Унију, иако по строгим мерилима бриселске бирократије она то не заслужује. Ова чињеница већ представља извор политичких проблема који готово свакодневно избијају на релацији Брисел – Софија. Европска комисија је већ ускратила Бугарској новчана средства из подстицајних фондова Европске Уније због тога што бугарска влада није смањила ниво корупције у државним органима нити је побољшала стање у правосуђу, премда је свечано обећала да ће то урадити. И у свему овоме се види невероватна сличност са политиком коју мање-више воде све српске владе од пада режима Слободана Милошевића до данас. Чини се да свака нова влада жели да корача према Бриселу газећи по утабаним бугарским стопама, иако је то – како се лепо види – „ход босог по трњу“, који може произвести несагледиве политичке и економске тешкоће. Сведоци смо да у Србији није честито изведена реформа ниједног јавног сектора. Попут Бугарске, ни Србија се суштински није променила после тзв. „петооктобарске револуције“. Иза деморатске фасаде крије се нереконструисана и корумпирана државна управа, која непрекидно арчи народне паре не питајући за цену. С друге стране, правосуђе практично и не постоји а систем вредности је остао исти као у време распадајућег комунизма: хедонизам, безидејност, силеџиство, одсуство солидарности, кич и неукус у јавном животу, жеља за проводом, нерад, и тежња за постизање успешне политичке каријере као мерила најпрофитабилније професије и даље представљају основна обележја српског друштва. У исто време владајућа коалиција и даље понавља изанђалу парољу како је главни циљ њене политике улазак Србије у Европску Унију, не чинећи ништа конкретно како би уверила српско грађанство у своје прокламоване намере. Требало би поставити питање Тадићу и његовој корумпираној екипи, шта би се догодило после са Србијом ако би она заиста била примљена у ту „Неокаролиншку Европу“ по бугарском моделу овако неуређена, корумпирана, подељена и дроњава. Хоће ли доживети судбину Бугарске па да се свакодневни живот после пријема у Европску Унију нимало не побољша у односу на живот пре тог момента? Политика владајуће коалиције (али и опозиционих странака) показује да Србија на жалост, на почетку XXI века, има незрелу, необразовану, неодговорну, нееманциповану, невоспитану, бахату, неспособну и криминалу склону „политичку елиту“, која није кадра да осмисли живот Србије ни за један месец унапред, а камо ли да постави темеље за изглед Србије у наредних 10-20 година. Све ово веома

добро знају западноевропски и амерички политичари, те зато и третирају Србију као трећеразредну земљу, неспособну да сопственим снагама било шта позитивно оствари. Због тога се бриселска бирократија грубо и бахато понаша и непрекидно уцењује српске власти, постављајући из дана у дан све теже услове за чланство Србије у Европској Унији на које ниједна демократска држава никада не би пристала. Због тога је потребно да Србија у целости редефинише своју унутрашњу и спољну политику, нарочито сада у жеку светске економске кризе када се рецесија све више преображава у депресију.

У погледу унутрашње политике, Тадић би најпре морао престати да инфантилно показује индекс увек када добије десетку од Хавијера Солане, Олија Рена, Дорис Пак или Јелка Кацина (овај последњи је одавно морао да добије статус *personae non gratae* у Србији због нечасне улоге коју је имао током краткотрајног рата у Словенији 1991.) из испита о примени тзв. „европских вредности“ у Србији. Такође, српска влада би морала да се ослободи баласта свих ауторитарних, корумпираних и нестручних „мангупа из сопствених редова“ (заправо владајуће коалиције), који су попут скакаваца буквално опустошили готово сва јавна предузећа, државне агенције и остале институције. Напослетку, без одлагања би морао да се обустави поступак изгласавања новог неохабзбуршког статута Војводине, који обнавља темеље државности северне српске покрајине, стварајући претпоставке и за конституисање нове „војвођанске нације“.

Најважнији задатак на пољу унутрашње политике би требало да буде истинска еманципација српских грађана, који би морали да науче да живе од свог рада, да буду слободни и одговорни, а не да стално нешто траже од државе. Бити слободан значи преузети одговорност за сопствене поступке. Срби коначно морају да се ослободе свих наслага погубних левичарских и титоистичких заблуда, да човек није привезак државе или класе (како је то било у време комунизма) и да им она не може да обезбедити посао, него да то морају они сами да чине. Држава је ту једино да осигура стабилну монету, владавину права (нарочито заштиту приватног власништва) и општу (спољну и унутрашњу) безбедност. Док се то не уради, неће бити ни истинске демократије нити ће бити слободних и од власти независних појединаца, који мисле својом главом и кажњавају политичаре на изборима за сваку лаж или неодговорни потез. Нееманциповани човек није грађанин у политичком смислу него поданик. Он нема своје мишљење и вазда је зависан од државе. Због тога он није слободан човек и не може утицати на политичке процесе. У таквој ситуацији од демократије остаје само празна љуштура у коју се редовно прикупљају разноврсни елементи тоталитарне политичке културе, криминала и корупције. Сведоци смо да се у Србији управо то догађа, и да истинских демократских промена после „5. октобра“ није ни било. „Петооктобарска револуција“ је у суштини једна велика обмана, која је донела само пуку смену власти а не и нови поглед на друштвене установе. Крајње је време да се направи прави политички заокрет, али то са постојећом политичком структуром није могуће.

У погледу спољне политике, Србија мора да покаже велики опрез. На нашу несрећу и жалост, постојећа „политичка елита“ није дорасла задатку да обезбеди Србији место под сунцем у оваквом лицмерном и поквареном свету у којем нема милости и правде. Она је углавном окупирана пословима обезбеђивања свог личног и страначког материјалног благостања о трошку пореских обвезника, не хајући за углед и положај Србије у међународним односима, што додатно отежава нашу ситуацију. А чињеница је да Брисел и поједине државе само Србији изнова постављају додатне, све теже и готово немогуће услове за чланство у Европској Унији, те се може основано закључити да Брисел не жели Србију у свом чланству. Осим већ стандардних (пуна сарадња с Хашким трибуналом, тј. хапшење и изручење Младића и Хаџића), полако се назиру и гомилају нови услови: признавање независности Косова и Метохије, изгласавање и примена предложеног статута Војводине, усвајање Резолуције Европског парламента о тзв. сребреничком геноциду, подржавање свих резолуција у Генералној скупштини Уједињених нација, која Бриселу и утицајним чланицама Европске Уније падну на памет чак и ако се оне косе са националним и државним интересима Србије (као нпр. резолуција о осуди Ирана због кршења људских права) итд. Све ово доказује да Европска Унија примењује различите стандарде према појединим државама, међу којима Србија редовно најгоре пролази. А видели смо да Бугарска није ништа боља и напреднија од Србије у погледу политичке, економске и социјалне структуре. Због тога би и одговор Србије на овакво бриселско лицемерје морао да буде одлучан. Београд би морао јасно да стави до знања Бриселу да Србија неће тражити формални пријем у Европску Унију како због поменутих, иначе понижавајућих и некоректних услова, тако и због растуће економске кризе која ће сасвим сигурно ојачати национализам и протекционизам унутар саме Уније. То би могло да створи веома неповољну политичку климу за пријем нових чланова, чему би евентуално у наредне две године могле да се надају само Хрватска и Исланд. Имајући у виду претходно искуство са бриселским политичарима као и незрелост и дубоку инфериорност „српске политичке елите“ у односу на њих, Србији би вероватно био натоварен нови „контингент“ политичких услова за чланство. На концу, ни Европска Унија нема више толико привлачну снагу нити углед као после пада Берлинског зида. Без обзира на то, Србија би морала да остане трезвена и хладна. Она мора да настави сарадњу с Бриселом и Вашингтоном из сопственог рачуна. Није препоручљиво бити у лошим односима с овим центрима светске политичке моћи јер од тога може настати само штета а никако корист. Али Србија има право да рedefинише своју политику, како према НАТО алијанси, тако и према Европској Унији. Укратко, нова политика би подразумевала следеће: 1) Србија остаје у аранжману „Партнерство за мир“ али неће тражити пријем у НАТО, и 2) Србија неће тражити пријем у пуноправно чланство Европске Уније него само закључивање уговора о привилегованом партнерству с њом што може донети много више политичке и економске користи од формалног чланства. С друге стране, Србија мора већ сада да развија и унапређује односе са државама које ће у догледној будућности (после пада система Рах Амерicana) заузети положај великих, ако не и глобалних сила (земље БРИК-а), како не би опет била затечена и неспремна у неком новом дељењу глобалних политичких карата. Постоји само једна ситница: потребно је да постојећа „политичка елита“ коначно сиђе са сцене и да дођу нови, одговорнији људи, којима ће национални и државни интереси Србије бити на првом месту, а не корупција, маркетинг и лично богаћење.